

Inflácia - indexy spotrebiteľských cien v septembri 2023

Posledná aktualizácia: 13.07.2024 | Počet zobrazení: null

Vydavateľ: null

Tematická oblasť: null

Okruh: null

Dátum publikovania: 13.10.2023

Príloha – Inflácia september 2023 (ZIP – 630 kB)

Inflácia v septembri dosiahla 8,2 %, klesá postupne už od marca

Spomaľovanie tempa rastu cien sa v septembri naďalej prejavovalo aj vo výdavkovo najvýznamnejších zložkách výdavkov domácností potraviny boli aktuálne drahšie už len o 11,3 %, bývanie o 6,5 %. Medzimesačne však ceny mierne poskočili, a to pod vplyvom zdražovania školských a zdravotníckych poplatkov, služieb telekomunikačných operátorov, ako aj pohonných látok.

Inflácia na medziročnej úrovni pokračovala v útlmovom trende a klesla z augustovej hodnoty 8,9 % na septembrovú 8,2 %. Prudšiemu poklesu zabránilo medzimesačné zvýšenie cien v priemere o 0,3 % ovplyvnené najmä tradičným septembrovým zdražovaním cien v školstve, ktoré navyše podporil aj pokračujúci rast cien benzínu a nafty, ako aj vybraných služieb.

Stiahnite si statický graf vo vysokom rozlíšení [vo formáte PDF](#) (83 kB), alebo [vo formáte PNG](#) (113 kB).

Medzimesačný vývoj – september 2023 v porovnaní s augustom 2023

Ceny tovarov a služieb v septembri v porovnaní s augustom vzrástli o 0,3%, čo bol dôsledok zvyšovania cien v 8 z 12 hlavných sledovaných odborov (výdavkových skupinách domácností). Najvýznamnejší vplyv malo zvýšenie cien v odbore **vzdelávanie** o 3,1 %. Na začiatku nového školského roka sa tak spotrebiteľia museli vyrovať najmä s vyššími cenami predprimárneho a primárneho vzdelávania, ale aj sekundárneho a jazykového vzdelávania.

Druhý najvýznamnejší vplyv mal rast cien v odbore **doprava** o 0,5%, ktorý spôsobili najmä vyššie ceny pohonných látok o 1,2 %.

Po sezónnych výpredajoch medzimesačne vzrástli tiež ceny odevov a obuvi o 1,2 %, v zdravotníctve ceny za služby zubných lekárov o 2,2 % a významnejšie sa zdvihli aj ceny telekomunikačných služieb (2,6 %) a stravovania v jedálňach (1,8 %). K zvýšeniu priemernej cenovej úrovne v septembri prispeli aj vyššie ceny alkoholických nápojov a tabaku o 0,6 %, predovšetkým však piva a destilátov.

Ceny v odbore potraviny a nealko nápoje, ktorý má vo výdavkoch slovenských domácností druhú najväčšiu váhu, sa v súhrne medzimesačne nezmenili a platilo to aj pre ich zložku - skupinu **Potraviny**. Vo väčšine spomedzi 9 potravinových skupín (tried) ceny klesli. Medzimesačne zlacnela najmä zelenina o 2,3 %, ako aj mlieko, syry a vajcia o 0,5 % (ovplyvnené znížením cien syrov, jogurtov). V porovnaní s augustom klesli aj ceny ovocia, olejov a tukov. Naopak mierne vzrástli ceny chleba a obilnín, mäsa, a tiež cukru a cukrovínok.

Ceny sa medzimesačne nezmenili ani v najvýznamnejšej výdavkovej položke slovenských domácností, v odbore **bývanie a energie**.

Klesajúci trend zaznamenali iba 2 výdavkové skupiny – **rekreácia a kultúra**, a **rozičnétovary a služby**. Nižšie ceny ako v auguste mali organizované dovolenkové zájazdy, ako aj kancelárske a školské potreby alebo aj ceny osobnej starostlivosti.

Index spotrebiteľských cien sa v septembri oproti augustu zvýšil v domácnostiach zamestnancov, v nízkopříjmových domácnostiach zhodne o 0,3 %, a v domácnostiach dôchodcov o 0,2 %.

Medziročný vývoj – september 2023 v porovnaní so septembrom 2022

Medziročná úhrnná inflácia v septembri dosiahla úroveň 8,2 %. Medziročné zdražovanie sa tak utlmovalo už siedmy mesiac po sebe. Spomedzi 12 odborov (výdavkových skupinách domácností) až v ôsmich dynamika medziročného rastu cien klesla, výnimkou boli len 4 odbory, v ktorých boli zaznamenané medzimesačné rasty respektíve stagnácia cien vybraných tovarov a služieb – v odboroch doprava, alkoholické nápoje a tabak, a pošta a spoje a tiež zdravotníctvo.

Najväčší vplyv na celkovú infláciu majú dlhodobo vyššie ceny **potravín s nealko nápojmi**. Dynamika rastu cien **potravín** spomaľuje už šiesty mesiac, v septembri boli medziročne drahšie o 11,3 %. Tempo medziročného rastu spomalilo vo všetkých 9 zložkách potravín. Viac ako 20 % medziročný rast cien zostal už iba pri cukre, džeme a cukrovinkách.

Rast cien v porovnaní so septembrom 2022 v odbore **bývanie a energie** klesol na úroveň 6,5 %, je to najnižšia hodnota rastu cien od konca roku 2021.

Napriek medzimesačnému zdraženiu boli pohonné látky stále o 0,6 % lacnejšie ako pred rokom. Zdynamizoval sa však rast cien v skupine dopravné služby na úroveň 22,5 %.

Výraznejšiemu poklesu celkovej inflácie zabránil nárast cien v odbore pošta a spoje, najmä pre zvýšenie poplatkov telekomunikačných operátorov na hodnotu 5,1 %. Podobne negatívne na infláciu vplýval aj rast cien v odbore alkoholické nápoje a tabak, spotrebiteľia za ne platili v priemere o 9,4 % vyššie sumy ako pred rokom.

Index spotrebiteľských cien sa v septembri 2023 medziročne zvýšil za domácnosti zamestnancov o 8,2 %, za nízkopríjmové domácnosti o 8,5 % a za domácnosti dôchodcov o 7,9 %.

Spoluza deväť mesiacov roka 2023 spotrebiteľské ceny dosiahli medziročný rast 12 % (domácnosti zamestnancov 11,9 %, nízkopríjmové domácnosti 12,7 %, domácnosti dôchodcov 12,5 %).

Vývoj jadrovej a čistej inflácie

Pri septembrovej úhrnnej miere medziročnej inflácie 8,2 % dosiahla **jadrová inflácia** hodnotu 8,8 % a **čistá inflácia** hodnotu 8 %. Medzimesačne jadrová inflácia a čistá inflácia dosiahla hodnotu zhodne 0,3 %.

Jadrová inflácia sleduje rast cenovej hladiny po vylúčení vplyvu zmien regulovaných cien (napr. ceny energií) a iných administratívnych opatrení (napríklad úprav daní a podobne). Čistá inflácia je jadrová inflácia bez zmien cien potravín.

Zdroj údajov databáza DATAcube.:

- **Indexy rastu cien (inflácia) - medziročne**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roku \[sp0005ms\]](#)
- [Indexy spotrebiteľských cien - podrobné údaje \[sp0029ms\]](#)

- **Indexy rastu cien (inflácia) - medzimesačne**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti predchádzajúcemu mesiacu \[sp0004ms\]](#)

- **Indexy rastu cien k bazickému obdobiu**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti bazickému obdobiu \[sp0006ms\]](#)

- **Jadrová a čistá inflácia**
- [Jadrová a čistá inflácia - oproti rovnakému obdobiu minulého roku v % \[sp0008ms\]](#)
- [Jadrová a čistá inflácia - zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu v % \[sp0007ms\]](#)
- [Jadrová a čistá inflácia - oproti decembru minulého roku v % \[sp0009ms\]](#)

- **Spotrebné koše**
- [Spotrebný kôš 2023 \[sp0033rs\]](#)
- [Spotrebný kôš 2023 - reprezentanty \[sp0034rs\]](#)

Výstupy k téme inflácia:

Národná inflácia (CPI):

Údaje o indexoch spotrebiteľských cien (národná inflácia/CPI) sa zverejňujú mesačne 13. až 15. dňa nasledujúceho mesiaca po

skončení referenčného obdobia. Ceny sa zisťujú na celom území SR vo vybranej sieti predajní a prevádzok služieb počas prvých 20 dní sledovaného mesiaca. Ceny sa sledujú na spotrebnom koši, založenom z 740 reprezentantov - vybraných druhov tovarov a služieb, ktoré sú zatriedené do 12 odborov, 44 skupín a 102 tried podľa klasifikácie COICOP.

Údaje za september sú dostupné 13. októbra 2023:

- v tabuľkách v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#), a vo forme Informatívnej správy v [Katalógu informatívnych správ](#)
- podrobné údaje v členení podľa sociálnych skupín obyvateľstva (domácnosti zamestnancov, dôchodcov, pre nízkopríjmové domácnosti) 26. októbra 2023 v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#).

Medzinárodne harmonizovaná inflácia v EÚ (HICP):

Údaje o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien (Harmonized Indices of Consumer Prices/HICP) v EÚ sa zverejňujú mesačne, niekoľko dní po národnej inflácii CPI. Ide o údaje zisťované podľa jednotnej metodiky EÚ pre vzájomnú **porovnateľnosť inflácie medzikrajinami. Zoznam cien tovarov a služieb** (spotrebné koše) sa čiastočne líšia, HICP na rozdiel od národnej inflácie (CPI) neobsahuje „Imputované nájomné“ a vybrané položky veľkých opráv a údržby domácností, z čoho vyplývajú odlišnosti vo váhach zložiek vo výdavkoch domácností (v spotrebnom koši).

Údaje za september budú zverejnené 18. októbra 2023:

- na portáli www.statistics.sk v tabuľkách v [príslušnej kapitole databázy DATAcube](#) a vo forme Informatívnej správy v [Katalógu informatívnych správ](#)
- na portáli www.eurostat.eu

Štatistický úrad SR zverejňuje graf **Štruktúra výdavkov domácností**, ktorý prezentuje [spotrebný kôš platný pre rok 2023](#). Uvádza, koľko prostriedkov domácnosť vynakladá na konkrétne výdavkové skupiny výrobkov a služieb v bežnom živote. Poznanie štruktúry výdavkov domácností je nevyhnutnou súčasťou pre zistenie výšky inflácie (rastu cien), pretože určuje váhy výdavkových položiek pre jej výpočet. Váhy sú každoročne revidované.

Štruktúra výdavkov c

(v %, 12 odborov od najvyšš

